

נר מנחם

הגות לפרשת השבוע

לע"נ ר' מנחם ב"ר ישישכר ומרת רחל ב"ר מנשה שרעבי ז"ל

הרהורים לפרשת תרומה וחודש אדר תש"פ | מאת הרב מנחם יעקבזון ראש הישיבה במושב

מחזה תעתועים

אם זה לא היה עצוב זה היה מצחיק... הטראגי קומדיה שמספקת לנו הפוליטיקה הישראלית נראית כמו שהיא נראית... ואולי אפילו קצת מפריעה לקיים את ה'מרבים בשמחה' של חודש אדר...

לכולם נראה שהמדינה על סף סכנה, או הסכנה מהשמאל לימניים או סכנה מהימין לשמאלנים (וליתר דיוק: או סכנה מהשתלטות נוספת של האקטיביזם השיפוטי או מאידך גיסא סכנת המשך שלטונו של שנוא השמאל והתקשורת וגוש ה'אנטי ביבי'...). ומה שברור שהדמוקרטיה והמשילות בישראל בסכנה, כי אם יהיו בחירות רביעיות אולי גם יהיו חמישיות... איך אמרנו – אם זה לא היה אצלנו זה היה מצחיק... ומהצד שלנו – סכנה מהשתלטות שונאי הדת כמו לפיד או ליברמן או גם וגם... וזו אולי סכנה אמיתית לערעור שאריות הדת במדינה, סיכול הסטטוס קוו שעוד נותר והתנכלות לכל הקדוש והיקר... אז איך אפשר לשמוח? איך בכל זאת משכנס אדר מרבים בשמחה?

תיאטרון בובות

היתה פעם מדינה, ליתר דיוק אימפריה, שהתנהלה בחוסר יציבות קיצוני, בהפכפכות שנעה סביב גגיונותיו של המונרך ושנאותיו של ראש הסגל שנעשה למשנה למלך... מכירים?

זהו סיפור המגילה שבעטיו אנו חוגגים את חודש אדר ושמחים בו. אבל אם אפשר שאלה. האם אנו חוגגים עד היום את ההצלה או שיש כאן עוד במה לשמוח?

ובכן, אנו שמחים גם ובעיקר על המסר שלימדה אותנו המגילה. הסיפור הדרמטי שהתרחש בחצרו של המלך אחשוורוש התנהל במשך כמה שנים, אף אחד מהשחקנים לא יודע שהוא בסך הכל בובת תיאטרון – ומישהו מושך בחוטים מאחור...

הכל מתנהל כאן מלמעלה. אחשוורוש לא סתם משתגע, וגם לא מוציא להורג את ושתי הסרבנית תוך כדי שהוא עדיין שיכור, יש תהליכים לדברים כאלו, אבל מי שמושך בחוטים מלמעלה מכין את המערכה הבאה – המלכת אסתר – וגם זו הכנה לשלב הבא בבחינת 'מקדים רפואה למכה'. עוד בטרם תגזר הגזירה על עם ישראל הוכן הבסיס להצלה על ידי אסתר המלכה. נמשך: בגתן ותרש מחליטים להרעיל את המלך ומשוחחים על כך בחוסר זהירות באזני מרדכי – וגם זו הכנה של פרק במערכה הבאה. המן עולה לגדולה בתזמון שבורא עולם בוחר ונופל מאיגרא רמא לפי התסריט המוכן מראש – מהפיסגה אל התליה, הכל מתהפך ונראה בלתי צפוי עד שרואים את הפאזל המושלם...

את המסר הזה צריך להעביר לחיים היומיומיים. בחיי הכלל וגם בחיי הפרט. הנה אנחנו בעיצומה של דרמה בינלאומית המסיטה את כל המבטים אל הנגיף המסתורי... מי היה מאמין שלפני חודש עסקו החדשות בפורום הבינלאומי לזכר שחרור אושוויץ, בשחרורה של נעמה יששכר, ובהחלטה על הגשת כתב אישום נגד ראה"מ... והאם כל הדברים נעשים לשם כך. ומי היה מאמין שיפי הנפש השומרים על טוהר המידות של מנהיגי המדינה יצטרכו לבחור במי שלכאורה עומד בפני חקירה בנושאים חמורים יותר... הכל מתגלגל בסחרחרת מדהימה – מישהו מושך בחוטים מלמעלה והבובות מתנענעות...

איננו יודעים מה תהיינה תוצאות הבחירות, וכמובן מוטל עלינו לעשות את הטוב ביותר למען שמירת היהדות במדינה, אבל התוצאות תהיינה אשר תהיינה – יכוונו על ידי הבוס הגדול.

יושב בשמים ישחק! הוא מושך בכל החוטים, ואם נפנים זאת נהיה רגועים יותר ושמחים יותר...

ובמבט אל עצמינו ואל חיינו...

גם המצב האישי הכלכלי, הבריאותי, ההחלטות הנראות טובות ואלו שאינן נראות כאלו – הם בעיקר בידי שמים – על כל פנים במה שאינו נוגע לחובתנו האישית המוסרית והדתית.

נפעמתי השבוע לפגוש מכר שבחנותו נגנבו כלי כסף במאות אלפי שקלים, הוא מספר לי שעשר שנים היה להם ביטוח על החנות, ובדיוק בזמן זה הם התלבטו על מעבר לסוכן אחר ועקב כך היה להם חור בכיסוי הביטוחי. באופן רגיל אדם כזה 'אוכל את עצמו' אבל הוא אומר לי בעוצמה רבה: 'נו, הרי רואים שזה מכוון משמים...!' – אני מקוה שבבילם שיראו גם תוצאות טובות אבל לא תמיד רואים, וגם לפעמים כמו שאומרים חכמינו 'לטובתי נשברה רגל פרתי' ואדם נפדה ממחלה או אסון אחר על ידי הפסד כספי, 'זהו מקור הביטוי 'כפרה' (כמובן שזה השיח שאדם יכול לנהל עם עצמו בעוד שהסובבים צריכים להשתתף בצער... ולא לנהל עבורו 'חשבונות'). אדם שיש לו אמון בבורא עולם וברצונו הגמור להיטיב יודע שהוא בידיים טובות המנוטות את הכל...

הגמרא במסכת ביצה דף ט"ז מייעצת: 'הרוצה שיצליחו נכסיו יטע בהם אדר שנאמר אדיר במרום השם'. אדר זהו שם של עץ המסמל את הרעיון שהקב"ה אדיר במרום ומנהל את הכל. אם אדם מפנים את הרעיון הזה נכסיו יצליחו. בספרי חסידות הרחיבו את הרעיון לאמור: אם האדם נוטע את הרעיון של חודש אדר בתוך נכסיו עסקיו וכל ענייניו – הוא יצליח!

'בלבבי משכן אבנה'

ומה כל זה קשור לפרשת השבוע? פרשתנו עוסקת במצות הקמת המשכן ובהתרמה להקמתו. בפסוק נאמר 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם' על כך דרשו חכמינו 'בתוכו לא נאמר אלא בתוכם – בתוכו של כל אחד ואחד' כל אדם צריך להקים בתוך ליבו משכן להשראת השכינה. איך מגיעים לכך זה נושא בפני עצמו אבל את התוצאה נגדיר כעת: כשאדם מרגיש את השכינה מלווה אותו בכל רגע ופורשת את כנפיה עליו – זה נקרא – לפחות התחלה של השראת שכינה בתוכו! את המשכן הזה בונים בלב, כמו שכתב המשורר (על פי שירו של בעל ספר 'חרדים' רבי אלעזר אזכרי) 'בלבבי משכן אבנה להדר כבודו'.

מה תהי' עש'נו ואלהינו

לתגובות: פקס 039601961 nhrh999@gmail.com

ישיבת מאור יצחק מושב חמד

לתגובות: פקס 039601961 nhrh999@gmail.com

ישיבת מאור יצחק מושב חמד

